

**Neslihan Önderoğlu
'Mutsuz Palyaçolar Örgütü'
adlı öykü kitabının okurlarla özellikle de gençlerle kurduğu ilişkiyi anlattı**

Bazen son başka bir şeyin başlangıcıdır

İpek BAYSAN/ipekbaysan@hotmail.com

✓ Kitaba adını veren öykü "Mutsuz Palyaçolar Örgütü"; oradaki palyaçolardan biri, insanların kalbinin ancak başkalarının acısına da ağlayarak yumuşayabileceğini söylüyor... Bugünün Türkiye toplumunda böyle bir şey mümkün mü?

Mümkün hale getirmeliyiz. Çok zor bir dönemden geçiyoruz. Ölüm haberleri, cenazeler, bir savaşın toplumsal travması. En tehlikelisi de bir süre sonra bunların sıradanlaşması ve evimizin duvarlarına çarpan sıradan bir sese dönüşmesi. Aslında görmezden gelmeye başlamak en büyük tehlike. İçimize farkında olmadan birikiyor o taşlar ve aynen o palyaçonun söylediği gibi kalbimizi katılaştırıyor.

Ne zaman din, mezhep, dil, ırk farkı gözetmeksizin başkalarının acısını toplam bir insanlık acısının parçası gibi görmeye başlarsak, o zaman insan olmak mümkün.

✓ Öykülerin birçoğunda belirsiz sonlar, bittiğinde de size bir şeyler anlatmaya devam eden öyküler var; söylediklerinizden ziyade söylemediklerinize işaret ettiğinizi ya da okuru öyküde bir süre daha dolaşmaya teşvik ettiğinizi söyleyebilir miyiz? Evet. Benim genellikle bütün öykülerim için geçerli bir varsayım bu. Keskin ve belirli sonları sevmiyorum. Hayatın kendisi de böyle bir şey değil zaten.

Bazen son dediğiniz şey, başka bir şeyin başlangıcı olabilir. Çünkü hayat durağan bir şey değil; sürekli bir devinim halinde. Okurun hayal gücünü zorlamak, bir süre daha öykünün içinde dolaştırmak, bazı şeyleri sorgulamasını sağlamak hoşuma gidiyor benim. Bir okur olarak da yazan biri olarak da tercihim böyle metinler.

✓ "Bana Sesini Bırak" adlı kitabınız dışında roman çalışmanız olmamış. Yazın serüveninizde romanı nerelere yerleştirmeli, nasıl anlatmalı? Romanla aranızda koyduğunuz mesafeyi nasıl tanımlarsınız?

Romanla arama mesafe koymuş değilim. Bence bir yazarın baştan kendisine bu tür

sınırlar koyması çok doğru da değil zaten. Söyle söyleyebilirim; anlatmak istediğim mesele sayısı ve bunları en iyi ifade edebileceğim tür öykü olduğu için şimdiye kadar öykü ağırlıktaydı, ama uzun uzun anlatmak istediğim bir meselem olabilir ki, şu anda öyle bir metin üstünde çalışıyorum, o zaman tercihim roman olur.

✓ Edebiyatımızda ya da edebiyatta öyküyü nasıl bir yere konumlarsınız?

Öykü, romana göre okunması daha zor bir tür. Bence yazılması da öyle. İzlekte süreklilik arayan okur için, sürüp giden uzun bir

metni takip etmek, konuları, kahramanları, mekanları, hatta kimi zaman anlatımı birbirinden çok farklı olan kısa metinler arasında dolaşmaktan çok daha kolay. Bir öykü kitabı okunurken üst üste iki öyküyü okumayı bile tehlikeli bulurum. Arada mutlaka durup düşünmek ve soluklanmak için zaman verilmeli.

✓ Öykü ve roman okuma konusunda gençlerden nasıl bir ihtiyaç, tepki ya da geri dönüş geliyor?

Ben bu konuda şanslıyım sanırım. Hem gençlik romanım "Bana Sesini Bırak" hem de öykü kitabım "Mutsuz Palyaçolar Örgütü" gençler tarafından sevidi. Önemli olan ne okudukları değil, okumaya istek duymalarını ve daha çok zaman ayırmalarını sağlamak.

✓ Kitapta özellikle dayanışma, engelli yaşamı, sınıf farkı ve ayrımcılık gibi zor temaları ilk gençliğin sesiyle aktarıyorsunuz. Bu sesi nasıl yakaladığınızı özetler misiniz biraz? Bugünün gençliği bizim gençliğimizden çok farklı. Yine de evrensel birtakım temalar değişmiyor. İlk gençlik zamanındaki düşler, hayal kırıklıkları, bizimle aynı sosyal sınıftan olmayanlarla kurduğumuz ilişkiler, engelli insanlara nasıl baktığımız, birtakım acılar ve zorluklar karşısında gereksinim duyduğumuz dayanışma gibi konular her çağda geçerliliğini sürdürecektir.

GENÇLER BİZİ YANILTTI

✓ Ya bugünün gençleri? Ne mutlu ediyor sizce onları?

Hızlı değişen bir teknoloji çağında yaşıyoruz. Gün geçmiyor ki hayatımıza bir yenilik eklenmesin. Böyle olunca gençliğin talepleri de yüksek oluyor ve daha zor mutlu oluyorlar. Başlarını bilgisayar ekranlarıyla cep telefonlarına gömmüş ve toplumsal olaylara alabildiğine duyarız

bir gençlik olduğunu düşünenler Gezi sürecinde ne kadar yanıldıklarını anladılar. Kimse boşuna sahiplenmesin, Gezi bir gençlik hareketiydi. Onların iktidarın ve kapitalizmin elimizden aldıklarına karşı doğayı koruma, insani değerlere sahip çıkma hareketiydi. Bunlara sahip çıktıkça mutlu olabilecekler ve bunun farkında olduklarını gösterdiler.